

Sitoutumispäätös/KIELO-hanke

Keski-Pohjanmaan aluehallitus 23.09.2024 § 238
3546/00.02.01/2024

Valmistelija

kehittämispäällikkö Tuija Tuorila, järjestämisen palveluiden toimialuejohtaja Piia Kurikkala, palvelualuejohtaja Nico Jäväjä

Keski-Pohjanmaan liitolta on haettavana 30.9.2024 mennessä avustusta Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR), toimintalinjasta Hiilineutraali Suomi. Soite on valmistellut em. hakuun KIELO (=Kiertotalouden luovat osaajat) -hanketta Centria ja Kpedun kanssa. Hankkeen pääkohderyhmänä ovat palveluja ja uutta osaamista tuottavat keskipohjalaiset mikro- ja PK -yritykset sekä niiden sidosryhmät mukaan lukien hakijaorganisaatiot.

Soitessa on tahtotila vastuullisuuden ja kestäväen kehityksen juurruttamiseksi organisaatioon ja aluehallitus hyväksyi 23.10.2023 § 233 hyvinvointialueen vastuullisuusohjelman. Keski-Pohjanmaalla palveluja ja osaamista tuottavilla yrityksillä on haasteita toteuttaa kiertotalouteen sekä ilmastonmuutoksen sopeutumiseen tarvittavia toimenpiteitä. Vastuullisuus-/ kestäväen kehityksen ohjelmia ei ole onnistuttu viemään läpi organisaatioissa, vaikka tiedetään, että sosiaali- ja terveydenhuoltosektori on yksi suurimmista hiilipäästöjen aiheuttajista. Aihepiiriin olemassa olevat työkalut ja oppaat ovat suunnattu ensisijaisesti tuotteita valmistaville yrityksille, teollisuudelle ja kuluttajille suunnattuihin yrityksiin. Alueellisen veto- ja pitovoimaan sekä vastuullisuuteen siirtymä vaatii toimintakulttuurin muutosta.

Tavoitteena on edistää kiertotalouteen siirtymistä alueella palveluja ja uutta osaamista tuottavissa organisaatioissa. Hankkeessa kerätään ja tutkitaan materiaalivirtoja ja kiertotalouden tilasta, ilmastonmuutokseen vaikuttavia tekijöitä sekä tilojen yhteiskäyttöä jakamistalouden periaatteiden mukaan. Kerättyjen tietojen ja tutkimuksen perustella rakennetaan luovia malleja, joiden avulla edistetään kiertotalouden ja kestäväen kehityksen periaatteita. Yhtenä tavoitteena on lisätä kohderyhmän kiertotaloustietoisuutta ja luoda menetelmiä, joilla tietoisuus saadaan arkipäivän tekemiseksi. Kehittämistyön päätavoite on jaettu seuraaviin osatavoitteisiin:

Osatavoite 1: Kiertotalouskulttuurin ja tiedon edistäminen (Centria toteuttaa)

Työpaketti 1.1 Kiertotalouden mukaisen ajattelun tilannekuva alussa ja lopussa

Työpaketti 1.2 Kiertotalouden edistäminen uusien luovien mallien kautta

Osatavoite 2: Ilmastokestävien ratkaisujen edistäminen sosiaali- ja terveydenhuollon materiaalivirroissa (Soite toteuttaa)

Työpaketti 2.1 Hävikki-lähteiden tunnistaminen

Työpaketti 2.2 Pilotoidaan kiertotalouden mukaisesti hävikin ja hiilijalanjäljen vähentämistä

Osatavoite 3: Jakamistalouden kehittäminen alueella (Kpedu toteuttaa)

Työpaketti 3.1 Jakamistalouden nykytila

Työpaketti 3.2 Uusien jakamistalouden mallien pilotointi kampusmaalle

Osatavoite 4: Alueellisen tietoisuuden lisääminen (Centria toteuttaa)

Työpaketti 4.1: Minipilotit laajemmin maakunnassa ilmastomuutoksen sopeutumista edistään

Työpaketti 4.2: Johtoryhmä –konsepti yritysten johdon sitouttamiseksi.

Hankkeen konkreettisten toimenpiteiden avulla mallinnetaan ja pilotoidaan, miten kiertotalousajattelua voidaan levittää läpi koko organisaation esimerkiksi pelillistämisen ja taidelähtöisten menetelmien avulla. Hankkeessa kehitetään ja mallinnetaan kohderyhmien materiaalivirtojen tehostamista ja hävikin vähentämistä sekä jakamistaloutta tilojen ja laitteistojen osalta. Kehittämistyötä ja pilotointia tehdään organisaatiokohtaisesti organisaatioiden kanssa.

Hankkeen tuloksena kiertotalouteen siirtyminen lisääntyy alueella palveluja ja uutta osaamista tuottavissa organisaatioissa. Lisäksi saadaan välineitä jatkaa kehittämistoimenpiteiden toteutusta organisaatioissa: a) kiertotalouden ja kestävä kehityksen jalkauttamisen malli/peli, b) hävikin ja hiilijalanjäljen tunnistamisen geneerinen malli sosiaali- ja terveydenhuollon alalle sekä c) julkisten toimijoiden jakamistalouden opas. Pitkällä aikavälillä hankkeen vaikutuksia ovat alueen palveluja ja osaamista tuottavien organisaatioiden kiertotalouteen siirtymisen edistyminen, hiilijalanjäljen pieneneminen sekä henkilöstön veto- ja pitovoiman kasvu. Mahdollista on edistää myös taloudellista kestävyyttä.

Jos rahoitus myönnetään haetun suuruisena, kehittämistyötä toteutetaan ajalla 1.4.2025-30.9.2027 (30 kk). Centria rekrytoi hankkeeseen osa-aikaisen (40 %:n työaika) projektipäällikön sekä kolme osa-aikaista (30 %:n, 40 %:n ja 20 %:n työaika) asiantuntijaa. Soiten palvelukseen rekrytoidaan kokoaikainen hankekoordinaattori. Hankkeen kokonaiskustannukset ovat yhteensä 490 735 euroa, josta Centrian osuus on 190 751 euroa, Soiten 210 613 euroa ja Kpedun 89 370 euroa. Soiten omavastuuosuus on 20 % eli 42 123 euroa (v. 2025 13 588 euroa, v. 2026 16 306 euroa ja v. 2027 12 229 euroa).

Päätösesitys

Aluehallitus päättää

- 1) sitoutua KIELO-hankkeeseen,
- 2) valtuuttaa viranhaltijat tekemään hankevalmistelussa vielä teknisiä korjauksia ja täydennyksiä ennen hakuajan päättymistä,
- 3) osallistua hankkeen kustannuksiin vuosina 2025-2027 hyvinvointialueen omarahoitusosuudella, yhteensä 42 123 euroa, edellyttäen että haettava rahoitus myönnetään hankkeelle.

Päätös

Aluehallitus hyväksyi päätösesityksen kohdat 1 - 3 esityksen mukaisesti.

Merk. kehittämipäällikkö esitteli asian kokouksen alussa.